

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Io. Rvdolph. Engav Ivrivm D. & P.P.O. In Academia Ienensi
Elementa Ivris Criminalis Germanico-Carolini**

Engau, Johann Rudolph

Jenae, MDCCXLVIII.

VD18 12413879

Tit. XXXVIII. De Magia.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10011

TIT. XXXVIII.
DE MAGIA.

§. CCCXXXV.

Magiæ

Magia est ars diuinandi & miranda faciendi, modo; quem plebs adhuc cognoscere non potuit *u*).

§. CCCXXXVI.

cuiuscumque

Diuiditur (1) in *diuinatricem* & *operatricem*, atque (2) prout nititur uel uiribus & qualitatibus *naturæ*, uel, quod olim fere omnes statuebant, commercio & pacto * cum *cacodæmone* inito, in *naturalem* & *diabolicam* *x*) siue *hæreticalem* *y*). *Hæc* semper, *illa*, si simul noxia, notam incurrit criminis.

* Hoc pactum, quod ab initio mysticum fuisse uidetur, succedente tempore uerum & proprium habuerunt simplices. Vnde non mirum, quod, quum primarii hominum adfectus sint *uoluptas*, *ambitio* & *auaritia*, statuerint, magos idcirco pactum cum diabolo inire, ut (a) ipsis cum hoc, aut cum iuvene, diaboli ope per hircum adducto, *congrèdi*, atque choreis & commestationibus in monte bruçterorum interesse liceret. MIRVS de conuentu *sagarum ad sua sabbata*, (b) ut *artem diuinandi & miranda faciendi* tam in proprium commodum quam in aliorum damnum exercere,

u) WIER de præ- II, 3, I.
stig. daemon. I, I. *y*) III. BOEHMER
x) FROELICH c. I. I. E. P. T. V. p. 461.

exercere, atque u. c. ex cribro, speculo &c. obscura intelligere PRAETORIVS de *coſcinoman-
tia*, & futura praevidere &c. tempeſtates & toni-
trua excitare, fruges incantare, mures, pediculos
& eius generis alia nociua animalia producere,
maſculis teſticulos per carmina adimere, ligulas
nectere, formam humanam mutare, mortuos ac-
ceſſere &c. poſſent; (c) ut rebus omnibus, quas
cuperent, *abundarent*.

§. CCCXXXVII.

Hæreticalem, cui hæreſin, apoſtaſi-<sup>quæ poena
fit ex men-
te C. C. &</sup>am, & ſodomiam ſubeſſe putabant pa-
tres & pontifices z), igne perſecuti ſunt
Franci a) & Saxones b). CAROLVS de-
nique noxiam igne, innoxiam arbitraria
poena uindicari uoluit c).

§. CCCXXXVIII.

Iuris Criminalis Dd. plerumque (1) illius inter-
^{pretum?}igni tradunt eos, qui cum diabolo pacti
ſunt, aut concubuerunt; (2) tam com-
mercii cum diabolo, quam artis magi-
cæ ope diaboli cum damno aliorum exer-
citæ *gladium* habent uindicem, niſi (a)
damnum magia datum ſit *leue d)* uel
(b) inopinato ſecutum, aut (c) ma-
gum minoris ætatis e) uel (d) ſeductum
eſſe ſat conſtet; (3) *relegatione* aut alia
P 4 poena

z) Bull. Imocentii c) C. C. art. 109.
VIII. Ioannis XXII. &c. d) KRESS ad c. art.
a) LEYSER ſp. 608. §. 3.
m. 14. e) STRYK V. m. ff.
b) I. P. S. II, 13. tit. de ſicariis §. 19.

pcena arbitraria dignum iudicant eos, qui magia naturali in aliorum damnum usi sunt, aut sine pacto & commercio diabolico superstitionas artes & præstigias adhibuerunt, citra aliorum tamen damnum f).

§. CCCXXXIX.

Sanior circa magiam sententia.

Fallor, aut in omnibus illis, quæ de sagis prodigiosa narrantur (§. CCCXXXVI.), multa ficta, quædam ridicula, pauca uera, a dæmone nulla esse, grauiissimis de causis statuunt HVTCHINSON g), ST. ANDRE b), BECKER i), BRUNNEMANN k), HOFFMANN l), THOMASIVS m) aliique. Quum enim diabolus ordinem nature immutare & miracula edere nequeat, qui fieri potest? (a) ut cum homine congregiatur, mox incubum mox succubum se præstet, mox semen calidum mox frigidum immittat; (b) ut tempestates excitet &c. Præterea fœdus cum diabolo corporaliter iniri nequit, nec, si possit, de illius constat usu.

§. CCCXL.

Praxis hodierna.

Hinc hodie (1) plane negamus pactum cum

f) Conf. BOEHMER
El. Iur. Crim. sect. 2.
§. 65. seq.

g) tr. von der Zauberey.

b) Lesenswürdige Briefe von der Zauberey.

i) Bezauberte Welt.

k) Discours von betrügl. Kennz. der Zauberey, c. 1. §. 8. seq.

l) d. de diaboli potentia in corpora.

m) d. de crimine magia.

cum diabolo *n*), & (2) *ad phantasmata referimus* carnales aliasque cum eo conuersationes, nec non transmutationes in hircos, potestatem uolitandi per aerem &c. (3) *adstruimus*, plures dari effectus rerum in natura fundatos, qui tamen, quomodo producantur, non omnibus innotescunt *o*); porro (4) statuimus, magiæ uel *stellionatum*, uel *superstitionem*, uel *melancholiam* subesse, atque hoc casu medicos, ut mentis morbum ex corporis male adfecti qualitatibus pellant, adhiberi *p*), *illo* censuræ ecclesiasticæ, & denique *isto* pœnæ extraordinariæ locum dari debere.

TIT. XXXIX.

DE

FALSO ET VARIIS ILLIUS
LIVS GENERIBVS.

§. CCCCXLI.

Falsum est ueritatis immutatio, da-Falsum, seu
mnum ferens tertio. Quæ ubi dolo
malo facta est, *crimen falsi* constituit.

§. CCCCXLII.

Vnde facile intelligitur (1) nimis ua-ueritatis
riare modos, quibus falsum committi immutatio
potest; in præiudi-
cium tertii
facta,

n) Id. c. d. §. 31. seq. mag. II, 5.

MAVRITIVS de de-

nunt. sagar. c. 2.

p) Ill. BOEHMER

o) DELRIO *disquis.* c. I. p. 462. seq.

